

Forfatter: Biehl, Charlotta Dorothea

Titel: Udrag fra Mit ubetydelige Levnets Løb

Citation: Biehl, Charlotta Dorothea: "Mit ubetydelige Levnets Løb", i Biehl, Charlotta Dorothea: *Mit ubetydelige Levnets Løb*, udg. af Marianne Alenius, Museum Tusulanum, 1986, s. 18. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-biehl01-shoot-idm139639967742096/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Mit ubetydelige Levnets Løb

1784, »Oplysning og Tolerance«. I litteraturvejledningen skriver bindets forfatter Svend Cedergreen Bech: »Træffende karakteristikker af personer og forhold, især ved hoffet, findes i Charlotte Dorothea Biehls breve« (s. 527). Biehls historiske værker er her nævnt som en blandt en række andre »kildesamlinger og samtidige beretninger«.

Biehls styrke som historisk fortæller var de gode informanter, hun havde adgang til gennem sin faders og egne forbindelser direkte til hoffet. Dertil kom hendes letfattede sprog og hendes præcise hukommelse, som Cedergreen Bech stadig finder en bemærkning værdig: »De personalhistoriske Oplysninger er forbløffende korrekte og viser hendes enestaaende Hukommelse. Bülow fortæller, at hun kunne fremsige årets helgennavne fra almanakken, i rigtig rækkefølge, efter at have læst den tre gange« (Cedergreen Bech, 1975, s. 47. Jfr. Bülows notits om Biehl, som han vedlagde M.U.L.).

Men: en god hukommelse kan administreres på mange måder, og man skal generelt være yderst forsigtig med at tage Biehl på ordet. Som forfatter og dækket ind bag brevformen havde hun frie hænder. Især flytter hun tyngdepunkter i den alment kendte historie ved at koncentrere sig om den vigtige detalje, som de andre ikke kender, den, der rækker ved det officielle billede af en given episode, eller blot forklarer den ud fra andre årsager hentet fra den intimt personlige sfære. Om hun har ret, kan være svært at afgøre, men hun giver stof til eftertanke. Denne sandsynligvis bevidste proportionsforskydning skal man have i tankerne, når man læser de historiske breve. Det må man indrømme Caspar Paludan-Müller, at han også havde, da han afviste hendes skildringer som »Slotssladdertaskens Anekdotskriveri« (Historisk Tidsskrift 5. Rk., Bd. IV, 1883-1884, s. 101) - et navn man dog ikke kan udelukke at Biehl ville have taget til sig. Slotssladder eller Chronique

scandaleuse, som den betegnes i Frankrig, var på Biehls tid en anerkendt litterær genre, som gode forfattere og brevskrivere med succes havde dyrket i udlandet. I Paris havde Claude le Petit's forholdsvis uskyldige skandalehistorier ganske vist et århundrede før kostet ham livet, men Saint-Simon's »Mémoires« fra Ludvig XIV's hof fra begyndelsen af 1780'erne havde givet ham en berømmelse, som Biehl godt kan tænkes at have haft i tankerne, da hun skrev om de danske konger, jfr. Thorkild Kjærgaards anmeldelse af Cedergreen Bech (1975) i *Fortid og Nutid* XXIX (1981/82), s. 335. Nydelige er i al fald Biehls skandaler i sammenligning med de næsten samtidige perverse historier om kongefamilien hos den alsidige skribent og filolog P. F. Suhm i hans »Hemmelige Efterretninger om de danske Konger efter Souverainiteten«, der først blev publiceret ca. 150 år efter at de blev skrevet (udgivet af Julius Clausen, Kbh. 1918), eller la Beaumelle's »Mes Pensées«, for hvis offentliggørelse (1751-53) forfatteren måtte betale med sit professorat i fransk ved Charlottenborg og sin opholdstilladelse i Danmark.

Biehls humor

Biehl skal tages med et gran salt. Behandler man hende derimod, som om hun var historiker i ordets moderne forstand, vil man, som det er sket for Johannes Mulvad i hans iøvrigt oplysende artikel »Om Dorotheas troværdighed« (Personalthistorisk Tidsskrift 16. rk. 4, 1976, s. 179-186), lade sig provokere til raseri af hendes form, der foregøgler den mindre vaksne læser, at han her møder sandhed, ægthed eller blufærdighed. For Biehl er hverken sand, ægte eller blufærdig. Hun er en dygtig fortæller. Hendes ulykke nidtil har været, at de få, der har forholdt sig til hendes forfatterskab, har taget hende altfor alvorligt. Hun er nemlig morsom.